

Mallivastaus
Maa-, vesi ja ympäristöoikeus
Aineopinnot 21.2.2012

Kysymys 1

Vertaile uuden vesilain ja luonnonsuojelulain korvausjärjestelmiä.
(10 p)

– Ympäristöoikeuden pääpiirteet (2010) s. 440–441 sekä 520–525

Tentti 21.2.2012

Pisteytys

Kysymys

2

kolmannella päästökauppa-kaudella vuodesta 2013 alkaen vuosittain myönnettävien päästöoikeuksien koko yhteisön lukumäärää vähennetään lineaarisesti (1,74 prosenttia) niiden päästöoikeuksien keskimääräisestä vuotuisesta kokonaisuudesta, jotka jäsenvaltiot ovat myöntäneet niiden kansallisista jakosuunnitelmista kaudeksi 2008–2012 tehtyjen komission päätösten mukaisesti. Päästökauppadirektiivin 9(2) artiklan mukaan Komissio julkaisee 30.6.2010 mennessä vuoden 2013 päästöoikeuksien koko yhteisön absoluuttisen lukumäärän, joka perustuu niiden päästöoikeuksien kokonaisuuteen. PKL 4a luvussa on säännöksiä kolmannen päästökauppa-kauden päästöoikeuksien jaon valmistelusta. Hallituksen esityksen mukaan (PKL 41b §:n yksityiskohtaiset perustelut) päästöoikeuksien jakoperusteista kaudella 2013–2020 sekä laitospohjaisten päästöoikeuksien myöntämisestä ja toimittamisesta komissiolle on tarkoitus säätää myöhemmin tarkemmin päästökauppalain kautta 2013–2020 ja sen jälkeistä aikaa koskevassa kokonaisuudistuksessa.

Kolmannella päästökauppa-kaudella toteutuu myös muita uudistuksia. Päästökaupan soveltamisalaa tulevat kipsin ja kipsituotteiden tuotanto sekä nykyistä laajemmin metallien valmistus ja kemianteollisuus. Lisäksi hiilidioksidin talteenotto, kuljetus putkissa ja varastointi tulevat EU:n päästökaupparjestelmään. Jäsenvaltioille annetaan uudessa järjestelmässä myös mahdollisuus jättää alle 25 000 hiilidioksiditonnia vuodessa päästäviä laitoksia päästökaupparjestelmän ulkopuolelle edellyttäen, että laitoihin sovelletaan vastaavantasoisia päästöjen vähentämistoimia ja että näiden päästöjä edelleen tarkkaillaan ja ne raportoidaan. Laitosten jättämiseen järjestelmän ulkopuolelle tarvitaan komission hyväksyntä (päästökauppadirektiivin 27 artikla).

Päästöoikeuksien jaossa siirrytään eri sektoreiden harmonisointuihin ja komenetelmiin. Päästöoikeuksien jako huutokaupalla on ensisijainen jakomenetelmä. Energiaintensiivinen teollisuus saisi päästöoikeuksia edelleen pääsääntöisesti ilmaiseksi. Ilmaisjako ei kuitenkaan tarkoita päästöoikeuksien saamista tarpeen mukaan, vaan tiukkojen harmonisoidujen jakosääntöjen mukaisesti. Ilmaisjako joudutaan sovittamaan lisäksi jaettavissa olevaan määrään, jolloin määrää leikataan vielä niin sanotuilla korjauskertomella. Päästökauppadirektiivissä toiminnot on jaettu jakomenetelmän osalta kolmeen ryhmään (10 artikla).

Ensimmäisen ryhmään sovelletaan huutokauppaa (100 %). Tähän ryhmään kuuluvat kaikki sähkön tuotanto sekä kasvihuonekaasupäästöjen talteenotto- ja varastointilaitokset. Poikkeuksena on kuitenkin teollisuuden jätekaasusta tuotettu sähkö ja uusia jäsenvaltioita koskevat määräaikaiset poikkeukset. (10 artikla).

Toisen ryhmän muodostaa asteittain aleneva ilmaisjako, jolloin 80 % päästöoikeuksista jaetaan ilmaiseksi harmonisoidujen jakosääntöjen mukaisesti vuonna 2013. Ilmaisen jaon määrä alenee lineaarisesti vuosittain 30 % vuonna 2020 ja loppuen kokonaan vuonna 2027. Tähän ryhmään kuuluvat pääsääntöisesti muut sektorit kuin sähköntuotanto ja hiilivuotosektorit. Kaukolämpö ja kaukojäähdytys sekä osa teollisuutta kuuluvat tähän ryhmään. Direktiivin mukaan sähköntuottajiksi määritellyt laitokset saavat ilmaisia päästöoikeuksia tehokkaissa yhteistuotantolaitoksissa tuotetulle lämmölle.

Kolmannessa ryhmässä on 100 %:n harmonisoitu ilmaisjako niille teollisuuden aloille, jotka ovat alttiita merkittävälle hiilivuotoriskille. Tällä tarkoitetaan riskiä, että toimiala surttaa tuotantoa EU:n ulkopuolelle ilmasto- ja energiapolitiikasta aiheutuvien kustannusten vuoksi. Komissio määritteli nämä alat komitologiamenettelyssä 24.12.2009 päätöksen (2010/2/EU) luettelon laatimisesta niistä toimialoista tai toimialojen osista, joiden katsotaan olevan alttiita merkittävälle hiilivuotoriskille.

Päästökaupparjestelmän toimivuuden kannalta tärkeästä oikeudellisesta seikasta eli päästöoikeuden ylitysmaksusta säädetään PKL 62 §:ssä, joka perustuu päästökauppadirektiivin 16 artiklaan. Ensimmäisellä päästökauppa-kaudella ylitysmaksu oli 40 euroa ja nyt se on 100 euroa. Ylitysmaksu on tavallaan myös päästöoikeuden enimmäishinta eli toiminnan

Vastausmalli, tentti 21.2.2012

Kysymys nro 4

Turpeenotto

- ympäristönsuojelulaki 28 §, luvantarve + YSA 1 § - 2 p
- LSL 4 luku – 1 p
- VL ojitus (5 luku) – 1 p
- vesienhoitolaki/merkitys – 1 p

Tuulimylly

- YSL 28 § (+YSA) - NaapL 17 § - 2 p
- suhde rakennuslupaan, YSL/ei-maisema + 1 p

Metsänhakkuu + liito-orava

- Metsälaki 14 b § - 1 p (10 § + 1 p)
- LSL 49 ja 72 a § - 1 p
- kuuleminen, hallintolaki 34 § ja 39 § - 1 p (ks. myös KHO 30.12.2011 t. 3984)

Vastausmalli, tentti 21.2.2012

Kysymys nro 5: Ylimääräinen muutoksenhaku kiinteistötoimituksessa

- Kohdistuu lainvoimaiseen ratkaisuun; varsinaiset eivät käy koska valitusajat kuluneet umpeen
Keinot:
 - 1) Purku OK 31:7 § ja 31:16 §, OK 31:1 §, KML 278.2 §
 - rikollinen menettely
 - väärä / totuudesta poikkeava asiakirja, totuusvakuutuksin kuullun tahallinen perätön lausuma ja nämä otaksuttavasti vaikuttaneet lopputulokseen
 - uusi seikka
 - ilmeisesti väärän lain soveltaminen
 - Purun hakemisen määrääjat
 - MMK:n oikeus tehdä esitys purkamisesta

- 2) Tuomiovirhekantelu OK 31:1 §
 - Menettelyvirheet toimituksen suorittamisessa
 - Kanteluviranomaiset MO, MO:n osalta KKO
 - Kantelumäärääjat

- 3) Menetetyn määrääjan palauttaminen OK 31:17 § , KML 235 §
 - Edellytykset
 - Asianosaisten vaatimuksesta
 - Kirjallisesti KKO:lta 30 pv kuluessa esteen lakkaamisesta
 - Viimeistään vuoden päästä määrääjan päättymisestä
 - Palauttaa voidaan vain prosessuaalinen määräaika

- 4) Lopetetussa toimituksessa havaitun virheen korjaaminen KML 271-272 §, KML 275 §, KML 277.1 §, KML 277.2 §
 - Lopetettu, mutta rekisteröimätön kiinteistötoimitus
 - Asia- tai kirjoitusvirhe
 - Päätös poistetaan ja asia ratkaistaan uudelleen
 - toimitusinsinöörin itseoikaisu; toimituskokouksessa jos johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen
 - Rekisteröidyssä toimituksessa havaittu vastaava virhe, joka ei vähäinen ja vaikuttaa asianosaisten oikeuteen, tulee korjata kiinteistön määritystoimituksessa; tulee hakea 5v.kuluessa rekisteröinnistä